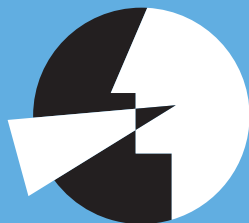




Fundació
Rafael Campalans

número 14



Els debats de la Fundació

**Els valors del socialisme en
l'era de la globalització**

**II Escola de Primavera de la Federació del
PSC de les Comarques de Lleida**

Fundació
Rafael Campalans

Els debats de la Fundació

núm. 14

**Els valors del socialisme en
l'era de la globalització**

**II Escola de Primavera de la Federació del
PSC de les Comarques de Lleida**

Fundació
Rafael Campalans

Els debats de la Fundació

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, resta rigorosament prohibida sense l'autorització expressa dels titulars del copyright, i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei.

Octubre de 2008

© d'aquesta edició: Fundació Rafael Campalans

Trafalgar, 12 entresòl 1a

08010 Barcelona

Tel. 93 319 54 12 - Fax 93 319 98 44

fundacio@fcampalans.cat

Impressió: Creacions Gràfiques Canigó, S.L. - 93 229 23 60

Dipòsit legal: B-43400-2008

ISSN: 1579-9581

Índex

Introducció	5
1. Sessió Inaugural:	
«El socialisme en l'era de la globalització»	7
2. Taula rodona:	
«El nou espai de relacions entre els mitjans de comunicació i els agents polítics»	18
3. Conclusions dels grups de debat	20
3.1. Igualtat	20
3.2. Pau	21
3.3. Economia	23
3.4. Innovació, Coneixement, Talent i Tecnologia	25
3.5. Medi Rural i Sostenibilitat	27
4. Conferència a càrrec d'Antoni Gutiérrez-Rubí:	
«Els nous models de lideratge»	31

Introducció

El Partit dels Socialistes de Catalunya és una organització d'homes i dones progressistes, oberts i cohesionants d'una societat cada cop més diversa i global. A aquesta tradició ideològica del nostre partit hi estem sumant en els darrers anys un nou tret diferencial respecte la resta de partits: *la formació*. Amb aquesta filosofia, partint de la nostra essència alhora que marquem una clara tendència renovadora, la Federació del PSC de les Comarques de Lleida celebra la seva Escola de Primavera, iniciada l'any 2006 com a experiència pilot i que en aquest 2008 ha viscut la seva segona edició. De fet, un dels nostres objectius és consolidar l'Escola com un espai comú on posar en valor la formació i donar instruments de debat i reflexió conjunt a tots els militants i simpatitzants de la Federació, arribant també a tota la societat civil.

Sota el títol «*Els valors del socialisme en l'era de la globalització*» hem aplegat aquells experts en les diferents qüestions que suposen un repte en la societat actual, des dels nous espais de relacions entre els mitjans de comunicació i els agents polítics fins als nous models de lideratge, passant per tallers participatius sobre la igualtat, la pau, l'economia, la innovació i el medi rural.

Durant dos dies, l'Escola de Primavera va més enllà de la ideologia socialista i inclou totes aquelles qüestions que cal afrontar a curt, mig i llarg termini. I és que el que també diferencia el PSC d'altres formacions polítiques és la proximitat a la ciutadania i el fet que allò que per a d'altres són problemes a solucionar, per a nosaltres són reptes que cal afrontar amb il·lusió, eficàcia i esforç. Amb aquestes mateixes eines és com hem creat l'Escola de Primavera de la Federació del PSC de les Comarques de Lleida, i amb elles continuarem oferint els propers anys aquest espai comú on continuar creixent no només com a polítics, sinó sobretot com a persones que creiem en un projecte de món més just, més equitatiu, més sostenible i millor per a tots.

Joaquim Llena i Cortina

Primer Secretari del PSC Comarques de Lleida

1. Sessió Inaugural: «El socialisme en l'era de la globalització»

*Miquel Iceta. Diputat al Parlament de Catalunya i
Portaveu del Grup Socialistes – Ciutadans pel Canvi*

Què és el socialisme democràtic? Manllevant una definició de Lionel Jospin que comparteixo, podem afirmar que el socialisme democràtic és un corrent de pensament polític evolutiu i obert, capaç d'inspirar l'acció col·lectiva i que davant la realitat contemporània s'esforça en conjugar llibertat i solidaritat, individualisme i identitat col·lectiva (o sentiment de pertinença), eficàcia econòmica i justícia social, iniciativa i regulació, necessitat d'estabilitat i desig de canvi.

Repassant la trajectòria del PSC, voldria fer vuit afirmacions rotundes.

1a. Sense fidelitat a la història i als valors que donen sentit al projecte socialista, no es pot renovar l'esquerra.

Si oblidem que el socialisme és un projecte per transformar la realitat en un sentit de justícia social, la nostra tasca no tindria gaire sentit. No es pot limitar a una gestió ben intencionada i eficient dels afers públics. No podem oblidar l'existència de classes socials i de conflictes socials. No podem tancar els ulls davant les desigualtats i les injustícies; les que trobem ben a prop i les que trobem a escala planetària. I no sols no podem tancar els ulls, sinó que el nostre compromís té com a base la reducció i la progressiva eliminació d'aquestes desigualtats i aquestes injustícies. Desigualtats de renda, de poder, d'informació, de formació, d'oportunitats. Injustícies quan les desigualtats són permanents, cròniques, hereditàries, creixents, i generadores de noves desigualtats. Així mateix hem de lluitar contra la precarietat, contra la inseguretat, contra la incertesa sobre el futur que plana sobre els joves i les classes populars amb dificultats per arribar a final de mes.

Hem d'afermar la superioritat ètica i moral dels nostres valors que, entre d'altres coses, són els únics que garanteixen la construcció d'una societat humana en el ple sentit de l'expressió. L'apel·lació als valors ens porta necessàriament a parlar de cohe-

rència i compromís. La nostra pràctica col·lectiva, però també el capteniment individual, han de ser congruents amb els valors que defensem.

2a. Sols armats de valors i bones intencions no arribarem enlloc.

O som capaços de traduir els nostres valors en propostes polítiques concretes, factibles i capaces de mobilitzar àmplies majories, o les nostres millors intencions no contribuiran a millorar en absolut una societat que és manifestament millorable.

El capitalisme, l’economia de mercat, és un sistema econòmic però no pot ser en cap cas la guia per regular la societat. Hi ha coses que són mercaderies, però el bé més preuat és el de la llibertat i els drets que permeten exercir-la en la pràctica, les condicions que permeten desplegar lliurement la personalitat de cadascú. I tot això no ho garanteix, en absolut, el mercat. De fet, aquests objectius són incompatibles amb el model neoliberal de globalització al que ens enfrontem.

8

3a. Tota transformació ha de partir d’una anàlisi acurada de la realitat.

Si no coneixem bé el nostre entorn, les contradiccions que ens envolten, els condicionaments de tota mena, a nivell local i a nivell global, no serem capaços de transformar res. En aquest sentit, convé que el debat sobre el futur de l’esquerra no es faci de forma abstracta sinó que connecti amb el millor coneixement de la realitat i compti amb la participació activa del món cultural, acadèmic i intel·lectual, que ha de trobar entre nosaltres espais de debat oberts i rigorosos. El que s’ha anomenat «desafecció de la política» té molt a veure amb la incapacitat o les insuficiències de la resposta a la creixent demanda ciutadana i social del que Raimon Obiols ha anomenat una «política de sentit», és a dir, una política que proporcioni una explicació del que està passant i del per què passa el que està passant, d’explicació de cap a on volem anar i de com pensem arribar-hi. Si no comprenem la realitat i si no som capaços d’ajudar a que la ciutadania la com-

prengui difícilment podrem elaborar programes de reforma i vertebrar majories socials que els impulsin.

4a. La democràcia és el requisit indispensable per a qualsevol transformació de la realitat que pugui perviure.

No hi ha altre mètode per mesurar la valoració que els ciutadans fan de l'acció política que la seva lliure expressió a les urnes. Per tant, els ciutadans no s'equivoquen. Quan guanyem és que ho hem merescut. Quan perdem, és que no ho hem fet prou bé. I si es redueix el nostre suport electoral, cal buscar les causes en les nostres mancances i els errors comesos, sense oblidar mai que la principal responsabilitat en el fracàs és nostra i no dels electors o d'imponderables que s'escapen del nostre control.

9

5a. La democràcia no pot reduir-se a la participació electoral.

Les eleccions són la mesura de l'eficàcia de l'acció política. Però la democràcia, la participació, no són sols mecanismes a exercir un cop cada quatre anys. No sols hem d'afavorir que la gent voti, sinó que participi en la definició i aplicació de projectes, que s'impliqui tant a través de les associacions, els sindicats, etc. com de la participació individual a tots els nivells. La participació sols és possible a través d'un alt grau d'informació, de l'accessibilitat dels càrrecs polítics, de l'existència de mecanismes concrets que la permetin i l'estimulin.

6a. Sense partits no pot organitzar-se la democràcia.

Qui defineix l'interès general? Com es vertebra un projecte col·lectiu? Aquest és el paper dels partits: socialitzar la política, establir canals de participació, definir programes d'actuació i programes electorals, proveir mecanismes per a seleccionar

i remoure el personal polític. El discurs antipartits és un discurs antipolític i també antidemocràtic. Cal rebutjar tot plantejament de renovació no democràtica, de renovació elitista promoguda des de dalt, sovint amb criteris arbitraris i classistes.

7a. Amb la política institucional o partidària no n’hi ha prou.

El socialisme és una força transformadora que requereix la implicació d’àmplies majories, un esforç constant de teixir aliances socials, amb la complicitat dels sindicats, del moviment associatiu progressista, del món de la cultura. Amb un esforç tenaç per tal que no es perdi cap energia ni aportació possible. Fugint d’una política entesa com a activitat professional per a professionals. No podem perdre de vista l’enorme potencial del voluntariat i de les aportacions de persones per a les que la política no és el centre de la seva vida però que estan disposades a fer aportacions concretes i puntuals si som capaços d’oferir-los els espais i els instruments per fer-ho.

10

8a. Cal constatar que la vigència del socialisme està estretament lligada a la seva capacitat permanent d’actualització, de renovació, d’adaptació a una realitat canviant.

Des d’uns principis molt sòlids que orienten la nostra acció, però sense perdre de vista la realitat sobre la que operem.

Assentats aquests criteris, en la meua opinió, qualsevol reflexió sobre el socialisme ha de partir necessàriament d’una reflexió sobre els valors que li donen sentit. I vagi per endavant que estic absolutament convençut de la vigència dels ideals socialistes i de la capacitat del socialisme democràtic d’adaptar-los a la realitat del segle XXI per continuar l’esforç per fer una societat més lliure, més pròspera, més justa i més segura; un món en què totes les persones, independentment de la seva condició social, gènere o edat, puguin desenvolupar en plenitud els seus projectes vitals.

Per això crec que val la pena recordar quins són els principis que donen sentit al nostre projecte polític. Podem fer-ho, per exemple, a partir de la Declaració de Principis de la Internacional Socialista aprovada al 18è Congrés de la IS celebrat a Estocolm el juny de 1989:

«El socialisme democràtic és un moviment internacional per a la llibertat, la justícia social i la solidaritat. La seva fita és un món en pau, en què es puguin realitzar aquests valors fonamentals, en què cada individu pugui viure una vida plena desenvolupant la seva personalitat i les seves capacitats, i en què els drets humans i civils estiguin emparats en el marc d'una societat democràtica».

«La **llibertat** és el resultat d'esforços individuals i col·lectius que configuren de manera complementària un mateix i únic procés. Tots els éssers humans tenen dret a ser lliures i a disposar de les millors oportunitats possibles per assolir les seves fites i realitzar aquestes capacitats. Però això només és possible si la humanitat sencera triomfa en la lluita immemorial per ésser mestressa de la seva història i per assegurar que cap persona, classe, sexe, religió o raça, se serveixi de cap altra».

«La **justícia** és la finalitat de tota discriminació contra els individus, la igualtat de drets i oportunitats. Exigeix que les desigualtats socials, mentals o físiques es vegin compensades, i que ningú no depengui ni dels propietaris dels mitjans de producció ni dels que posseeixen el poder polític».

«La **igualtat** és l'expressió de valor idèntic de tots els éssers humans i la condició prèvia per al desenvolupament de la persona humana. Una bàsica igualtat econòmica, social i cultural és la condició imprescindible per a la diversitat individual i el progrés social».

«La **solidaritat** és general i universal. Es tracta de la manifestació pràctica d'una humanitat comuna, d'un sentiment d'identificació amb les víctimes de la injustícia que les més importants tradicions humanes encertadament recomanen i subratllen. L'actual interdependència mundial, sense precedents en la història,

ressalta encara més el valor de la solidaritat, que s’ha convertit en un imperatiu perquè l’espècie humana sobrevisqui».

«Els socialistes democràtics atribueixen la mateixa importància als tres principis fonamentals de llibertat, igualtat i solidaritat, que són interdependents. Cadascun és un requisit previ per als altres dos».

Els socialistes fem política perquè les nostres societats es regeixin pels valors que donen sentit al nostre projecte; uns valors que topen amb les injustícies i les desigualtats inherents al sistema capitalista. Ho fem des d’una profunda convicció democràtica, a través d’un esforç reformador continuat que s’ha d’ajustar permanentment a una realitat en evolució. Per tant, no n’hi ha prou amb refermar els nostres valors. Hem de demostrar també la nostra capacitat per llegir els canvis socials, per ajustar-hi la nostra estratègia reformadora i per assegurar un suport majoritari que ens permeti seguir avançant.

12

Perquè l’avenç sigui possible no és sobrer reflexionar sobre l’existència (o no) d’una consciència col·lectiva, d’una consciència social i del fet que aquesta és una condició imprescindible per a desenvolupar qualsevol estratègia reformadora. Recordem el crit de guerra de Margaret Thatcher: «There is no such thing as society». No existeix la societat. La dama de ferro era d’una claredat meridiana: sols hi ha individus, no hi ha societat. Aquest és el crit de guerra dels que abominen de l’acció col·lectiva, dels que desconfien dels ideals col·lectius, dels escèptics sobre la capacitat de millorar el conjunt. Per tant, sense assegurar de forma prèvia que existeix una consciència de societat, de formar part d’una comunitat, que l’esdevenidor d’uns i altres membres del col·lectiu està interrelacionat, és impossible avançar.

El fet que la societat sigui avui més complexa que fa trenta anys i que s’hagi produït una individualització de les demandes ha implicat una major fragmentació social. Aquest fet es veu subratllat en els països en els que conviuen una diversitat d’identitats i/o en els que la immigració estrangera és un fenomen creixent. D’aquí

la importància de mantenir viu el mot d'ordre: «un sol poble» i situar el concepte de ciutadania (i no cap altre) en el fonament d'allò que anomenem nació. I siguem conscients que perquè algú s'autoidentifiqui amb la nació, primer haurà de ser conscient que s'integra en una comunitat determinada, i això en molts casos no és un fet innat.

Assegurada aquesta dimensió col·lectiva, cal fer una altra consideració ben rellevant: la defensa de la política i la lluita incansable en favor del seu prestigi i de la seva eficàcia. Si existeix la societat, convé que hi hagi una activitat humana capaç de dirigir-la i impulsar-la, capaç de representar els interessos de grup, les diverses afinitats d'idees. Això és la política que, en la seva dimensió representativa, assegura el funcionament de les institucions que són el marc en què s'organitza el pluralisme polític representat pels partits. Uns partits necessaris, instrument de participació i d'acció política, mecanisme de relació permanent entre la societat i les institucions, eina de promoció de representants, creadors col·lectius de compromisos electorals i programes de govern.

13

Però una societat conscient de si mateixa i organitzada políticament a través de partits i institucions, requereix també d'una ciutadania compromesa, és a dir, informada, crítica i activa, amb espais de debat públic plurals i lliures, amb sistemes de comunicació accessibles per a tothom, amb educació i cultura a l'abast del conjunt de la ciutadania, i evitant la fractura del coneixement i la fractura digital.

El segle XXI és el primer segle veritablement global. Aquesta és la constatació imprescindible per llegir adequadament la realitat del segle que estem començant. Tot i la necessitat d'afinar en les estratègies adequades a cada país, el socialisme democràtic necessita també una estratègia global. La forta interdependència de l'economia mundial exigeix un programa de reformes d'abast global. A començar per assegurar arreu la democràcia, la pau, el respecte dels drets humans i els drets socials i laborals, però també les reformes de les institucions que han de regular el funcionament d'una economia que, si bé proporciona possibilitats de prosperitat desconegudes fins avui, ocasiona també grans perjudicis en

termes de desigualtats socials, desequilibris territorials, costos ambientals i manca de previsió de les necessitats de les generacions futures.

Si bé el socialisme democràtic s’ha revelat incapaç de substituir globalment l’economia de mercat i, per tant, l’accepta; en canvi, els socialistes no estem disposats a acceptar una societat regida pels principis del mercat, on absolutament tot esdevingui una mercaderia subjecta a les lleis de l’oferta i la demanda. Com també ha dit Lionel Jospin, l’acceptació de l’economia de mercat no implica assumir els efectes d’un capitalisme desregulat. Som conscients que la tendència natural del capitalisme és la d’explotar els assalariats i els pobles del tercer món. Som conscients de les derives i els perills del capitalisme financer transnacional. Precisament aquí rau la diferència entre el socialisme democràtic i el neoliberalisme. Tot respectant la propietat privada i l’economia social de mercat, el socialisme democràtic vol transformar el capitalisme, a través de la intervenció reguladora dels poders públics sobre l’economia, l’existència de serveis públics forts, un millor repartiment dels beneficis entre capital i treball, polítiques socials avançades, estímuls a l’economia social i el tercer sector, i avenços en els drets laborals. I vol fer-ho a través de reformes graduals, aprovades per llei o fruit dels acords negociats entre els agents socials. Com ja he dit anteriorment, en la present era de la globalització, algunes d’aquestes reformes s’han de produir a nivell mundial, revisant el funcionament i els mecanismes d’intervenció dels organismes internacionals i assegurant un compromís global en favor del desenvolupament dels pobles del tercer món.

14

Si abans assenyalava la capacitat d’actualització permanent del socialisme democràtic, també voldria remarcar que la complexitat creixent del món d’avui, l’acceleració dels canvis tecnològics, econòmics, socials, culturals, etc., la fragmentació de les nostres societats, l’entrecruament de conflictes d’arrel social amb d’altres derivats de factors culturals i identitaris requereixen respostes complexes lluny de vells dogmes caducs o de simples receptaris.

Per tant, arribats fins aquí estem en condicions de fixar una agenda temptativa pel debat sobre la renovació socialista; un debat basat en l’anàlisi de la reali-

tat i tenint present la multiplicitat d'escenaris en els que lliurem el nostre combat polític: a nivell local, a nivell nacional, a nivell espanyol, a nivell europeu i a nivell mundial. A efectes d'ordenació, podríem proposar-nos abordar quatre grans qüestions: social, democràtica, nacional/federal, i ambiental.

En el capítol de la **qüestió social** caldria incloure la discussió sobre la «quadatura del cercle», és a dir, la capacitat de fer compatibles creixement, ocupació, finances sanejades i polítiques socials, o de desenvolupar una política econòmica que enforteixi el nostre aparell productiu repartint els beneficis de forma més equitativa. Aquí s'hi inclou la discussió sobre la plena ocupació, el combat contra la precarietat, la pobresa i l'exclusió, la universalització dels drets socials, l'augment de la despesa social del sector públic –reduint en el cas català i espanyol el nostre dèficit respecte la mitjana europea dels 15–, l'impuls als serveis d'ajut a les famílies, la modernització dels serveis públics, la lluita contra les noves i les velles desigualtats, la preservació del model europeu de cohesió social, i evitar que l'eclosió de la «nova economia» perpetui o augmenti els efectes de la «vella economia». Lògicament, la dimensió social té un element fonamental en l'educació i la formació, i en l'aposta per la recerca i la innovació i pel ple desenvolupament del potencial de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació.

En el capítol de la **qüestió democràtica** caldria fer especial èmfasi en l'esforç per enfortir els lligams socials i la pròpia consciència col·lectiva, a partir de valors que permetin la identificació majoritària amb la comunitat, assegurar l'existència d'un espai públic de debat lliure i plural que potenciï una ciutadania informada, crítica i compromesa, l'increment dels mecanismes de participació ciutadana i de democràcia econòmica a l'empresa, el foment de la presència mediàtica i el prestigi dels moviments socials, perfeccionar els mecanismes de la democràcia representativa, afermar el principi de legalitat i l'autoritat democràtica de les institucions, assegurar que l'ampliació de drets civils es tradueix en un canvi cultural profund arrelat en el respecte a la diversitat, assegurar el caràcter democràtic i equitatiu de l'administració de justícia, i assegurar que la igualtat formal de drets entre homes i dones es tradueixi en una societat d'iguals oportunitats amb independència del gènere.

En el capítol de la **qüestió nacional/federal**, cal en primer lloc referir-nos a la urgent necessitat d’assegurar la unitat civil i la consciència col·lectiva d’una societat cada cop més diversa a partir de valors àmpliament compartits i d’una ciutadania basada en drets i deures, combatent l’integrisme religiós, el totalitarisme polític i la intolerància política, social i cultural. Juntament amb aquest objectiu cal promoure la integració i preparar el camí pel reconeixement de drets polítics als immigrants amb una residència continuada al nostre país, incrementar l’autogovern i l’eficàcia de la tasca concertada de les administracions, garantir els instruments per tal que el món local desenvolupi la seva funció com a primer nivell de l’administració, assolir un nou sistema de finançament autonòmic, reformar el Senat en un sentit federal, avançar en el reconeixement efectiu de la plurinacionalitat, pluriculturalitat i plurilingüisme d’Espanya, assegurar una participació decisiva de les Comunitats Autònomes en el procés de construcció europea i que el propi procés de construcció europea es centri en les qüestions essencials pels pobles que l’integren: creixement econòmic, ocupació, recerca i innovació, comunicacions i telecomunicacions, seguretat i preservació del model de cohesió social.

16

En el capítol de la **qüestió ambiental** és imprescindible garantir que la sostenibilitat sigui un criteri fonamental per orientar les polítiques públiques, situar com a prioritat la lluita contra el canvi climàtic, incorporar el principi de responsabilitat en les decisions polítiques, tècniques i científiques, tenint sempre present les conseqüències d’aquestes decisions sobre les generacions futures, defensar els béns comuns i el medi ambient, incorporar el dret al paisatge i a la qualitat ambiental, unir economia i ecologia posant la primera al servei de la segona, i promoure l’adequat reequilibri territorial.

Estic convençut de la nostra capacitat col·lectiva per proporcionar un horitzó de progrés pel nostre país i, conjuntament amb totes les organitzacions progressistes del món, una esperança de futur pel planeta. Afirmats els valors, analitzada la societat i detectats els problemes, caldrà traduir les nostres propostes en programes de govern i mobilitzar majories socials per poder-los desenvolupar des de les institucions, amb la màxima implicació cívica i social possible, amb la màxima

capacitat per incorporar modificacions i reconèixer i corregir els eventuais errors que es puguin cometre. Sols una acció col·lectiva i conscient pot aplanar el camí de reformes que volem recórrer, i als socialistes ens correspon prendre les iniciatives de debat i reflexió per tal de mobilitzar les millors energies per a la construcció d'un món diferent, d'un món millor.

2. Taula rodona: «El nou espai de relacions entre els mitjans de comunicació i els agents polítics»

Antoni Llevot Lloret. Diputat al Parlament de Catalunya

En la taula intervingueren: Antoni Bolaño, Director de Comunicació i Premsa de la presidència de la Generalitat de Catalunya.

Anna Gómez: Subdirectora del diari Segre.

Enric Pujadas: President grup comunicació Ogilvy-Bassat Espanya.

Moderador: Antoni Llevot Lloret (Diputat al Parlament de Catalunya).

És evident que els *mass-media* juguen un rol molt important en la comunicació del missatge polític. Però avui les noves tecnologies, la blogsfera, els xats... fan que el ciutadà sigui més independent, la qual cosa, genera la necessitat de crear un nou espai de relacions entre els mitjans de comunicació i els agents polítics.

18

Aquest nou context intercomunicatiu, però, encara ha de conviure amb els esquemes tradicionals de la comunicació aplicables tant a aquells ciutadans que encara no han assolit plenament l’ús de les noves tecnologies, com al conjunt de la ciutadania en la comunicació de determinats missatges que requereixen llenguatges més específics.

En aquest sentit, aquest nou espai de relacions requeriria una redefinició de la comunicació aplicada a la complexitat de la societat contemporània, però que no defugís en cap cas el caràcter científic de la teoria bàsica de la comunicació dels autors més prestigiosos per tal d’aconseguir una millor eficàcia entre l’emissor i el receptor tot respectant i contrastant les fonts i construint un missatge coherent, honest i degudament codificat entre els agents polítics i els mitjans de comunicació.

No podem oblidar-nos tampoc de la qüestió que els professionals de la comunicació, en tant que éssers humans que pertanyen a un determinat grup social, arrosseguen una càrrega ideològica i una subjectivitat que fan que la seva

aportació sigui més la representació d'una realitat que no pas la transcripció objectiva d'un fet. És en aquest sentit que les relacions entre els mitjans de comunicació i els agents polítics haurien de tenir també un marcat accent pedagògic per tal de deslliurar l'individu de la indefensió a la qual podria estar sotmès, al no ser conscient o coneixedor d'aquesta circumstància i per tant mancat de la competència necessària per descodificar degudament el missatge.

3. Conclusions dels grups de debat

3.1. Reflexions al voltant del nou segle XXI

Agnès Pardell. Diputada al Parlament de Catalunya

En l’actualitat, som testimonis de la crisi del treball productiu, identificat amb el treball manual industrial. Les noves tecnologies de la informació i de la comunicació permeten la realització d’un altre tipus de treball, en el que les variables d’espai i de temps operen de forma diferent i influeixen en el model de relacions laborals atès que impacten, per exemple, en els drets sindicals o en els mateixos pressupòsits definitoris d’una relació laboral per compte d’altri.

La imatge de la concentració fabril de finals del segle XIX ha donat pas a una producció que circula a través de nous circuits, com els electrònics, en els que es requereix un altre tipus de coneixement, de disponibilitat i de protecció.

20

Així mateix, es registren canvis en l’estructura real del món del treball, es produeix un augment del personal ocupat en la petita i mitjana empresa i un increment del treball autònom derivat i fomentat per la implantació de les tecnologies actuals. Apareix una nova economia en la que el treball tradicional té cada cop menys pes, menys valor i allò que adquireix rellevància és la informació, el coneixement i la seva gestió. D’aquí la importància de la formació al llarg de la vida.

Ahora s’estan produint canvis demogràfics i sociològics que també incideixen en l’ocupació. No pot tractar-se la immigració sense pensar en termes d’ocupació o no pot abordar-se les transformacions demogràfiques sense preveure el seu impacte en el futur, tant en termes d’ocupació com en termes de protecció social, o bé quan s’analitza la presència de la dona en el mercat de treball no pot oblidar-se el paper que aquesta ha tingut com a cuidadora de la família. La incorporació de la dona al món del treball assalariat és un dels fets més importants que han succeït en el segle passat i un dels que ha tingut lloc de forma més silenciosa, degut a que la dona ha continuat fent el seu paper tradicional en la llar.

El context històric actual està marcat per dos trets que es presenten units: la societat globalitzada i el discurs universalista dels drets humans.

La globalització és un procés que té lloc dins del sistema econòmic capitalista i en el que es pretén eliminar tot tipus de barreres i facilitar la lliure circulació de mercaderies, de capitals, de béns i de serveis. Es una nova fase de desenvolupament capitalista en el que el predomini de les finances internacionals constitueix un dels trets més distintius. És produeix una separació entre l'espai mundialitzat de gestió econòmica del capitalisme i els espais nacionals de la seva gestió social i política. Aquesta divisió té greus conseqüències pel seu control i produeix efectes difícils d'evitar com són, entre altres, els derivats de la deslocalització productiva.

En aquest context de transformacions, el caràcter indivisible dels drets humans i els valors socialistes de llibertat, igualtat, justícia i solidaritat prenen nova força i actualitat i han de servir per donar resposta a les noves demandes i necessitats que té plantejada la societat i molt especialment els col·lectius més vulnerables.

21

3.2. Igualtat

Jordina Freixanet. Primera Secretària JSC Com. Lleida

En el grup de debat d'Igualtat, encapçalat per la Diputada al Congrés, Lourdes Muñoz, hem partit de la base que actualment vivim un moment que definim com a *pseudoigualtat*. Diem això perquè tot i que les dades demostren que encara no hem assolit una veritable igualtat (només un 12,6% d'alcaldes són alcaldesses, 72 dones van morir l'any passat víctimes de violència de gènere, 63.347 denúncies per violència, només un 6,5% d'alts càrrecs o presidències a empreses privades és ostentat per dones, etc...) hi ha moltes persones que amb els avenços legislatius que va impulsar el partit dels socialistes en la legislatura passada, especialment la Llei d'Igualtat i la Llei Integral contra la violència

de gènere, continua afirmant: «i què voleu més les dones? No ho heu aconseguit tot ja?».

Els homes i les dones socialistes volem compartir-ho tot. Per això les dones socialistes volem exactament la meitat d’aquest tot.

En un taller comparatiu dels valors del socialisme i dels valors del feminisme, realitzat en el decurs del debat, hem pogut comprovar que la majoria dels valors són compartits. Així, homes i dones compartim la igualtat, la justícia social, la no discriminació, la consecució de les mateixes igualtats reals...

Així, definim feminisme socialista amb la cita següent:

«Totes les dones pateixen opressió pel fet de ser dones, però les dones que pateixen més discriminació són aquelles que pateixen, a més, l’explotació de classe».

22

El feminisme socialista reivindica:

1. Polítiques específiques de gènere.
2. Una lluita global per una societat més justa.
3. Una lluita perquè els drets de les dones siguin prioritaris.
4. Reivindica que les polítiques de gènere són un element transformador.
5. I afirmem que volem coparticipar en totes les decisions.

Per això és necessari i prioritari establir un **nou contracte social** en el que puguem:

- Compartir poder en la presa de decisions.
- Compartir feina remunerada.
- Compartir responsabilitats familiars i el treball de cura.

Volem la meitat del tot.

En aquest sentit, els eixos en els que han d'incidir les polítiques públiques i socialistes de gènere són:

- La lluita contra la violència de gènere.
- La participació de les dones. La paritat per arribar a la justícia social.
- La conciliació de la vida personal, familiar i laboral, sota el concepte del temps com un dret de ciutadania.
- La igualtat d'oportunitats al mercat laboral
- La transversalitat com un mètode, però amb estructures específiques per garantir els drets de les dones.

L'objectiu final del feminisme socialista i de les polítiques d'igualtat és establir un nou contracte social que permeti que tots i totes tinguem els mateixos drets i oportunitats en tots els àmbits: el públic i el privat.

3.3. Pau

Kleber Esteve. Alcalde d'Alfarràs

23

La Taula de Pau, o també anomenada de Política Exterior i Defensa, estava encapçalada per la Diputada al Congrés, Meritxell Batet. En aquest espai ens varem plantejar 4 grans eixos o preguntes:

1. Com Espanya es pot situar en aquest món globalitzat, en relació a les seves polítiques exteriors i de defensa i amb els conflictes que hi ha actualment i en un futur?

Les polítiques prioritàries respecte a la gestió que hem de portar o defensar des de la vessant d'un partit d'esquerres i socialista han de ser les següents:

- Un país europeïsta: capdavanter entres tots els països europeus.
- Solidari amb els altres països, i tenint com a prioritat les actuacions en el Tercer Món.

- Pont d'Europa amb l'Amèrica Llatina.
- Lluitar contra la pobresa.

2. De què parlem, quan parlem de pau al món?

I ho vam definir seguint les dos cites següents:

- Quan no hi ha guerres en cap racó o regió del món.
- Quan hi ha un estat democràtic o es fa el possible per implantar aquest sistema.

3. Quins són els orígens o les causes de la no-pau?

Quan hi ha la sensació que la ciutadania se sent ofegada o oprimida per les autoritats que dirigeixen els països:

- Quan no poden manifestar-se lliurement.
- Quan no poden votar en unes eleccions democràtiques.
- Quan no poden expressar-se lliurement.
- Quan no disposen d'unes condicions de vida dignes.

4. Quines accions podem aportar per tal de que no es produeixin aquestes situacions?

Implantar o desplegar a partir d'ara i a llarg termini el **Pla Àfrica 2009-2012** des del Govern de l'Estat Espanyol.

Implantar o desplegar **l'Aliança de les Civilitzacions**, que pretén aconseguir i fomentar: més diàleg amb les diferents cultures d'altres països, més comprensió amb les diferents cultures, més aprenentatge de la convivència dels uns amb els altres, més educació...

Implantar o desplegar el **codesenvolupament**, amb el ben entès que els recursos que es destinen a un país del Tercer Món siguin destinats realment a cobrir polítiques socials serioses i contundents.

L'Estat ha d'estar compromès amb els òrgans internacionals, i tot just arribin aquestes ajudes, cal garantir que arribin íntegrament a la totalitat de la seva població.

3.4. Economia

Montse Mayos. Diputada Provincial de Noves Tecnologies

En la taula encapçalada pel Director General de Promoció Econòmica, Marcel Prunera, s'ha fet una breu exposició per part del ponent i després s'ha obert un debat entre els assistents de la taula, arribant a les següents reflexions:

L'origen de la desacceleració econòmica és global. Ve donat per la crisi del sistema financer dels Estats Units i d'altres conflictes, com la pujada de preu d'algunes matèries primeres.

Afrontem aquesta nova conjuntura després d'uns anys de creixement molt fort, el millor d'Europa. Per tant, partim d'unes macromagnituds positives per tal de fer front a aquest canvi de cicle.

No ens ajuda a preveure com es desenvoluparà la crisi mundial el període electoral dels Estats Units, que ha alentit les decisions econòmiques durant gairebé un any.

Tenim unes bases sòlides com són els factors que han propiciat el creixement del PIB: la demanda interna, l'increment de les exportacions, l'estabilitat de l'euro i els tipus d'interès baixos.

Un factor clau del creixement dels darrers anys ha estat el creixement del sector immobiliari, de vegades excessiu, que ha vingut donat per una sèrie de factors: per l’increment de la demanda oculta d’emancipació, per la pressió dels moviments migratoris, pel sector turístic, pel destí de jubilació de molts ciutadans europeus, pel creixement de les grans ciutats i el seu renom internacional i, sobretot, pels moviments especulatius, que han convertit al sector immobiliari en un sector financer.

A Catalunya s’han fet avenços importants en els últims quatre anys, com l’acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l’ocupació i la competitivitat de l’economia catalana. S’han dut a terme millores en la innovació, la recerca i les infraestructures, afavorides per un govern que premia el progrés econòmic però també el progrés social.

26

Tenim dos reptes fonamentals: continuar en la millora de la competitivitat i en la millora de l’educació, fent incidència en la formació professional, el fracàs escolar i aquelles mesures que millorin la mobilitat del capital humà.

Hem d’evitar que l’atur tingui un creixement descontrolat. Aquest és el pitjor escenari que podríem tenir.

La inflació és un gran problema donat que a qui més afecta és a les classes treballadores. A Catalunya, la inflació també afecta directament a les empreses, ja que és més alta que al nostre voltant.

El món municipal s’haurà d’adaptar a la baixada dels ingressos, donada per la crisi del sector immobiliari, millorant la gestió dels seus recursos.

L’administració no ha planificat prou bé els efectes de la desacceleració. Ens ha faltat previsió i això ho hem de tenir en compte per futurs canvis de cicle.

S'ha de potenciar que el sector públic realitzi les inversions necessàries per a complir el pacte nacional per l'habitatge, que incrementa la vivenda social i la rehabilitació. S'ha de fer un esforç també en la inversió d'obra civil pública.

S'han de continuar desenvolupant les mesures previstes en l'acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

Des del PSC i des de l'esquerra, hem de fer una reflexió sobre el sistema fiscal. No podem baixar els impostos i a la vegada, incrementar les prestacions socials.

Venim d'una herència de molts anys sense cap mesura de planificació. Hem de treballar ara per evitar que en un futur s'heretin situacions econòmiques complicades per una falta de previsió.

27

3.5. Innovació, Coneixement, Talent i Tecnologia

*Gerard Guiu. Director del Patronat de Promoció Econòmica
Diputació de Lleida*

Els conceptes d'Innovació, Coneixement, Talent i Tecnologia s'han de contextualitzar en un marc de la globalització (tal i com estableix el títol de la II Escola de Primavera: Els valors del socialisme en l'era de la Globalització). Entenem la globalització com aquell nou fenomen o procés que fa que el món estigui cada cop més interconnectat. Depenent de com es plantegi, pot ser tot un repte o una amenaça per les nostres economies. En el marc d'aquestes noves regles de joc a nivell mundial, entra a jugar l'aposta per la innovació.

Per progressar, cal innovar. I per innovar cal assumir riscos. Ja sigui pel sector públic o privat, quan s'aposta per la innovació, el resultat no és ni immediat ni, moltes vegades, l'esperat. Tot i així, la suma de processos per innovar resulta un èxit a mig i llarg termini. El futur passa per aquells països que incrementin la seva inversió en I+D+i.

Cal recordar que, tot i el clar increment del Govern de Zapatero del 0,8% al 1,2% del PIB en I+D+i, Espanya en el seu conjunt es troba a la cua dels països en innovació. Pensem que els Estats Units, Alemanya o Japó estan destinant sobre el 3% aproximadament del seu PIB a la investigació. Encara queda, doncs, molt camí per recórrer i no podem distreure'ns.

Pel que fa a la tecnologia, és l’evolució més extraordinària que ens puguem imaginar. En només 2 anys, mots tecnològics com «youtube» o «facebook» o els mateixos blogs, han passat a formar part del nostre vocabulari del dia a dia. Les TIC són necessàries per crear els nous usos i oportunitats per poder innovar.

El talent és una aptitud molt buscada, sobretot en l’empresa privada que fa una clara aposta per la innovació. Els mecanismes per detectar persones amb talent són complexos. Podríem definir que una persona amb talent és aquella persona amb la capacitat d’entendre i preveure les oportunitats i els seus riscos.

28

Finalment, cal tenir en compte, seguint els principis socialistes, que hem d’evitar la fractura tecnològica. És a dir, hem de fer una clara aposta per les noves tecnologies i la innovació, però sense deixar enrere aquells sectors socials més desafavorits en la utilització d’aquestes tecnologies mitjançant una forta i constant aposta per la formació i la educació.

3.6. Medi Rural i Sostenibilitat

Vicenç Mitjana. President del Consell Comarcal del Pallars Sobirà

La taula de debat sobre Medi Rural i Sostenibilitat començava analitzant els propis conceptes, entenent medi rural com el 85% de la superfície de Catalunya, un territori poc poblat, i entenent sostenibilitat com aquelles polítiques derivades del mateix territori.

Podem entendre l'agricultura, el món rural, com un moviment de futur i com un concepte que no tothom té clar si afirmem que és el motor del territori i garantia de conservació del medi ambient (cal recordar com a exemple, l'aposta del nou govern de José Luís Rodríguez Zapatero fusionant els dos ministeris d'agricultura i medi ambient, criticat per molts però positiu per garantir la sostenibilitat).

Els objectius del medi rural van destinats a la posada en pràctica de polítiques rurals que s'avaluen pels beneficis que aporten, traslladant aquestes polítiques a tots els departaments del Govern de la Generalitat i estenent una discriminació positiva cap a aquest sector. Una altra de les finalitats és la posada en pràctica de polítiques agràries destinades a una millor productivitat i qualitat dels nostres aliments, a una major formació que encara s'ha d'implantar amb més força i a una modernització dels regadius i, en general, de les infraestructures hidràuliques.

De tot el procés de debat es pot concloure el següent:

29

1. S'ha de donar prestigi a l'agricultura, la ramaderia, l'alimentació i, en general, a tot el medi rural, entenent que cal procurar un canvi de mentalitat (per exemple, en aquells pagesos que no volen que els seus fills perllonguin l'activitat familiar) i, al mateix temps, realitzar una tasca pedagògica a la ciutadania en general per tal que coneguin i entenguin el món rural i agrari. Davant de frases com «els ramaders són els jardiniers del Pirineu» o «ara és el moment oportú per part del partit de fer-se valer» queda palesa la necessitat de la finalitat d'aquest punt.

2. Ha d'existir una discriminació positiva cap al territori i cap al món rural.

3. El medi rural ha de treballar en col·laboració amb el sector del turisme, del medi ambient i de tots els departaments del Govern. Gràcies als orígens de l'agricultura i de la ramaderia es poden dur a terme altres polítiques, una qüestió que, malauradament, sovint s'oblida.

4. L’agricultura i la ramaderia són els primers models de sostenibilitat del món. Al nostre món es necessiten més aliments i, per tant, més producció. Tots depenem de l’agricultura, ho exemplifica clarament la dita «amb les aixades fem les corbates».

5. Existeix la sensació que falta diàleg en municipis petits, falta pressupost, que s’ha d’evitar i reduir la burocràcia en els tràmits i subvencions. També és necessari confeccionar una moderna política de l’aigua (modernització de regadius, regs, interconnexió de xarxes, etc).

6. Com a PSC de les Comarques de Lleida hem de ser pioners per explicar i fer entendre a tothom què és l’agricultura. La societat actual no pot prescindir de la mateixa i, per tant, entre tots ens ho hem de creure. A partir de modificacions en la ponència del Congrés nacional, hem d’impulsar que es parli més d’agricultura i del medi rural per tal d’aconseguir un major suport a les polítiques rurals i aprofitar el moment oportú de demanda de creixement de l’alimentació i la seva producció. Som una societat que dóna vida i hem de buscar els elements que aproximïn el món rural al territori i la seva gent.

Per finalitzar, cal incidir en la idea que l’agricultura i la ramaderia han d’estar units en els processos de producció i en reivindicar la millora del sector. Tots els membres de la taula i des del PSC treballem en donar el valor que es mereix a l’agricultura i a la ramaderia, partint del concepte que ser pagès és un ofici que dóna vida i que tota la societat depenem del medi rural.

4. Conferència a càrrec d'Antoni Gutiérrez-Rubí:

«Els nous models de lideratge»

Consol Caro. Periodista.

La constant evolució de la nostra societat, els canvis cada cop més ràpids en la nostra sòcio-economia, en la innovació, en les noves tecnologies, en definitiva, en l'anomenada societat de la informació, ens porta també a reflexionar sobre els nous models de lideratge. Aquesta va ser la principal aportació de l'assessor de comunicació, Antoni Gutiérrez-Rubí, en la II Escola de Primavera de la Federació del PSC de les Comarques de Lleida. De fet, es va tractar sobretot d'una classe magistral de com adaptar aquests canvis al discurs polític perquè aquest sigui real, creïble i arribi a la societat. Els lideratges emergents, analitzats per Gutiérrez-Rubí, parteixen del cor. De fet, aquest és el primer punt del que ha de ser el discurs polític: **Parlar amb el cor**. Un exemple d'eficàcia va ser el cor bategant a les pantalles del míting que va oferir el PSC en la passada campanya de les eleccions generals a l'Hospitalet. Cal també **comunicar amb el cos**, entenent que la comunicació verbal i la no verbal són parts inseparables d'un procés global de comunicació, encertant amb cada paraula i cada gest. Un tercer pas seria **escoltar a la gent**, en paraules de l'expresident del Govern, Felipe González, «el liderazgo consiste en estar con la gente, con su sufrimiento, abriéndoles horizontes, pero hay que tenerlos claros». Antoni Gutiérrez aprofitava aquesta cita per deixar clar que un líder ha d'entendre l'estat d'ànim del ciutadà, mostrant proximitat i comprensió, un líder ha de ser capaç d'emocionar-se i d'emocionar.

31

El quart punt de la intervenció es va centrar en la necessitat de **pensar en imatges**, un dels elements més bàsics que construeix el pensament humà. Això facilita la capacitat d'arribar al ciutadà i captar la seva atenció economitzant el temps, un bé cada dia més escàs en un entorn cada cop més infosaturat. En aquest sentit, Gutiérrez-Rubí incideix en que qui mana ja no és l'emissor, sinó el receptor. Per tant, cal modificar aquest concepte i prendre consciència que ja no és tant transcendent què diem com captar l'atenció del receptor tenint en compte les seves necessitats. La percepció del que el polític ha volgut explicar, doncs, només

es garanteix amb un discurs correcte (parlant amb el cor, comunicant amb el cos, pensant en imatges, etc.).

Però Antoni Gutiérrez-Rubí encara va més enllà. No només cal aprofundir en com fer arribar el discurs al receptor, sinó també en el discurs en sí. Cal tenir en compte que les paraules per sí soles no són innocents, sinó que porten incorporats uns «marcs», unes estructures mentals que poden ser positives o negatives. Per això, és important també sentir passió per les idees. Un exemple és la cita de Rober Kennedy «Muchas personas ven las cosas tal y como son y se pregunta ¿por qué? Yo las veo como pueden ser y me pregunto ¿Por qué no?». Un altra actitud que cal variar, diu Gutiérrez-Rubí, és el vell concepte del «follow me», cap al d’acompanyar a la comunitat, prendre en consideració que el ciutadà ja no vol que algú els mostri li camí a seguir, sinó que té la capacitat de triar-lo per sí mateix però vol que algú l’acompanyi. Es tracta doncs, d’un líder més relacional i menys directiu.

32

Finalment, Antoni Gutiérrez-Rubí va explicar la importància d’elaborar un relat, comprensible i que permeti explicar-nos i identificar-nos, per explicar el lideratge i per interpretar la realitat. Amb el relat, diu, el polític es converteix en un narrador per sí mateix i del seu projecte. Partint d’aquest relat, de la pròpia història, es pot dissenyar el missatge mateix d’una campanya, partint de la biografia, la personalitat i la trajectòria del candidat o candidata.

Per concloure, la figura, el paper, la tasca i la personalitat d’aquella persona que es dedica a la política, amb responsabilitats o no de govern, són el resultat de molts més factors. Antoni Gutiérrez-Rubí, com un dels principals experts d’aquest país en la qüestió, va deixar clares, però, quines són les bases per la eficiència de la tasca del polític, per la rendibilitat d’aquesta tasca, que com en qualsevol altra professió no es poden deslligar de la persona per sí mateixa.